

ជំនាញ ៤.០ : គុណសម្បត្តិក៏ជាប់តំបង់

អនុវត្ត ប្រែប្រួល ក្នុងការ

บทนำ

องค์กรต่าง ๆ ไม่ว่าจะอยู่ในภาคส่วนใดของสังคมล้วนปรารถนาผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำสูง สามารถครองตน ครองคน และครองงาน ได้เป็นอย่างดี นำมาซึ่งความสุข ความเจริญ และความสำเร็จอย่างยั่งยืนของส่วนรวม ซึ่งมีใช้เรื่องที่สามารถเกิดขึ้นได้โดยง่าย สาเหตุสำคัญประการหนึ่งก็คือ ผู้บริหารระดับต่าง ๆ มีความก้าวหน้าในอาชีพตนตามกฎเกณฑ์ขององค์กร โดยเฉพาะในภาครัฐ มีการกำหนดคุณสมบัติพื้นฐานสำหรับตำแหน่งสำคัญไว้ค่อนข้างตายตัว ที่เห็นได้ชัดคือ การบริหารงานบุคคลในกองทัพ ไซยศและอาวุโสทางทหาร เป็นต้น ในการพิจารณาบรรจุคนให้ดำรงตำแหน่งหลักต่าง ๆ การคำนึงถึงภาวะผู้นำของแต่ละคนอาจมีอยู่บ้าง โดยการใช้ดุลพินิจของผู้มีอำนาจแต่งตั้ง ซึ่งมีใช้หลักประกันที่เชื่อถือได้เสมอไป มักมีเรื่องของความสัมพันธ์ส่วนตัวเข้าไปเกี่ยวข้องอยู่เสมอ ในระบบราชการโดยรวมจึงเต็มไปด้วยผู้บริหารที่อ่อนด้อยด้านภาวะผู้นำ สร้างความสูญเสียที่ไม่จำเป็นให้แก่ประเทศชาติอย่างมากมายมหาศาล

โดยหลักการพื้นฐานแล้ว คุณสมบัติที่ผู้นำทั่วไปจำเป็นต้องมี พอสรุปได้ดังนี้

๑. ความมีวิสัยทัศน์

เจ้าประคุณ สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ประยุทธ์ ปยุตฺโต) ท่านได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นผู้ที่คิดกว้าง มองไกล และใฝ่สูง กล่าวคือ มีความรู้ความเข้าใจในความเป็นไปต่าง ๆ อย่างรอบด้าน เพื่อนำมาพิจารณาถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กรที่ตนสังกัด โดยเฉพาะต่อหน้าที่รับผิดชอบของตน เพื่อหาทางเอาประโยชน์ให้ได้อย่างเต็มที่จากผลดีอันพึงได้ และหลีกเลี่ยงผลร้ายที่อาจเกิดขึ้นให้กระทบน้อยที่สุด สำหรับการมองไกลนั้นท่านหมายถึง การเห็นความเชื่อมโยงจากอดีตถึงปัจจุบัน เพื่อนำมาวิเคราะห์/สังเคราะห์ ทำนายสภาวะการณ์ที่จะเกิดตามมาในอนาคตให้ได้ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด ส่วนความใฝ่สูง ท่านได้เมตตาสอนว่า คือความมุ่งมั่นที่จะทำทุกเรื่องให้ดีที่สุด โดยรวมแล้วความมีวิสัยทัศน์ที่ดีจำเป็นต้องมีทั้งสติปัญญาและอุดมการณ์ในการทำงานที่เข้มแข็งแรงกล้าพอนั่นเอง

๒. แผนงาน

นับเป็นเรื่องจำเป็นในการทำงานต่าง ๆ เมื่อมีวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมาย ในอนาคตที่แจ่มชัดแล้วต้องนำมาจัดทำแผนงานที่เหมาะสม แบ่งงานออกเป็น ส่วนย่อย ๆ มีผู้รับผิดชอบแต่ละส่วนอย่างชัดเจน แจกแจงรายละเอียด ในการดำเนินงาน โดยเฉพาะทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ อันได้แก่ คน เงิน วัสดุ เทคโนโลยี และเวลา เป็นต้น แผนงานที่ดีคือ หลักประกันความสำเร็จของงาน เป็นเครื่องยืนยันในความเป็นไปได้ของวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ มิใช่เป็นเพียงจินตนาการ หรือความฝันอันเลื่อนลอย

๓. การมีทีมงานที่ดี

หมายถึง การใช้คนให้เหมาะกับงานนั่นเอง เมื่อแยกงานทั้งหมด ออกเป็นส่วนย่อย ๆ แล้ว แต่ละส่วนจำเป็นต้องมีผู้รับผิดชอบที่เหมาะสมคือ มีความรู้และประสบการณ์มากพอที่จะทำงานนั้นได้ดี มีทั้งประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพสูง ทุกคนในทีมมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เข้าใจในหน้าที่ของตน และเป้าหมายของส่วนรวม พร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมทีมตามโอกาส ที่เหมาะสม ไม่เกี่ยงว่ามีใช้หน้าที่ตน แต่ก็ไม่ก้าวร้าวหรือรบกวนงานของ ผู้อื่นจนเกินความพอดี

๔. การสื่อสารที่ดี

นับเป็นคุณสมบัติสำคัญอีกประการหนึ่งที่ผู้นำพึงมี เป็นกลไก สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ทั้งภายในทีม ภายในองค์กร และกับสังคม ภายนอก การสื่อสารที่ผิดพลาดมักเกิดขึ้นได้เสมอ อาจนำมาซึ่งความเสียหาย อันใหญ่หลวงได้ จำเป็นที่ผู้นำต้องรู้เท่าทันและรีบแก้ไขทันที การปรึกษาหารือกัน และการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึงของทุกคนในทีม คือพื้นฐานของการสื่อสารที่ดี

๕. ความทรหดอดทน

การทำงานโดยทั่วไปคือ การแก้ปัญหา กว่าจะบรรลุเป้าหมาย ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวที่ตั้งไว้ ย่อมผ่านพบอุปสรรคต่าง ๆ หนักบ้าง เบาบ้าง ผู้นำที่ดีต้องมีความเข้มแข็งทั้งกายใจ ไม่ท้อแท้หรือยอมจำนนโดยง่าย ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่เพื่อต่อสู้กับความยากลำบากทั้งหลาย ในที่สุด ก็จะสามารถประสบความสำเร็จ อาจมีบ้างในบางกรณีที่ทำอย่างไรก็ไม่สามารถคลี่คลาย

ปัญหาได้ ซึ่งมักเกิดจากการตั้งเป้าหมายไว้สูงเกินไป หรือใช้วิธีดำเนินงานที่ไม่ถูกต้อง จึงจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์และประเมินตามห้วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติให้ได้ผลดีขึ้น หรือทบทวนและปรับเปลี่ยนเป้าหมายให้สามารถทำได้จริงมากยิ่งขึ้น

๖. การยึดผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลักในการทำงาน

ผู้นำที่ดีต้องมีความมุ่งมั่นในการทำหน้าที่เพื่อองค์กร ไม่มีวาระซ่อนเร้นเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง ความมีใจให้สังคมอย่างชัดเจน ช่วยให้ได้รับความร่วมมืออย่างเต็มที่จากผู้ร่วมงาน นำมาซึ่งความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ แม้จะต้องเผชิญกับความยากลำบากมากมายเพียงใดก็ตาม

๗. การประพฤติ ศิล ๕

คือ การรักษาความเป็นปกติทางกายและวาจา เป็นหลักประกันในการครองตนให้มีความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน และฐานะทางสังคม นับเป็นพื้นฐานต่ำสุดในทางธรรมที่ทุกคนพึงมี

๘. ความมีพรหมวิหาร ๔

อันประกอบด้วย เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา

“เมตตา” คือ ความรักและปรารถนาดีอยากให้ผู้อื่นมีความสุข

“กรุณา” คือ ความสงสารเห็นใจ ลงมือช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์

“มุทิตา” หมายถึง ความพลอยยินดีในความ สุข ความเจริญ ความสำเร็จ และการทำความดีของผู้อื่น

“อุเบกขา” หมายถึง การวางใจเป็นกลาง ยึดมั่นในความยุติธรรม ไม่มีอคติหรือความลำเอียงต่อผู้ใด และยอมรับในผลจากการกระทำของตน เป็นต้น

๙. มีสัปปุริสธรรม ๗

ได้แก่ รู้เหตุ รู้ผล รู้ตน รู้ประมาณ รู้กาล รู้ชุมชน และรู้บุคคล

“รู้เหตุ” คือ การรู้ชัดในเรื่องที่ต้องทำ เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

“รู้ผล” มีความหมายในทางตรงกันข้ามคือ รู้ว่าเหตุที่ตนกำลังทำอยู่นั้นจะนำผลอย่างไรมาให้ในอนาคต หากเป็นเรื่องที่ดีมีคุณค่าก็เร่งทำ

ให้มากขึ้น แต่ถ้าพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบแล้วพบว่า จะเกิดผลเสียมากกว่า ก็จำเป็นต้องลด ละ หรือเลิกการกระทำเช่นนั้นเสีย

“รู้ตน” คือ การวิเคราะห์ตัวเองด้วยใจที่เป็นกลาง เพื่อให้เห็นชัดในธาตุแท้ของตน รู้จุดอ่อน จุดแข็งที่ตนมี อันจะนำไปสู่การพัฒนาและใช้ศักยภาพตนได้อย่างเหมาะสม

“รู้ประมาณ” หมายถึง การยึดหลักความพอเหมาะพอดี ในการกระทำต่าง ๆ ไม่สุมเสียงหรือระแวงระวังจนเกินควร การใช้ทรัพยากร เพื่อดำเนินการใด ๆ ก็คำนึงถึงความคุ้มค่า ไม่สุรุ่ยสุร่ายหรือตระหนี่ถี่เหนียว จนทำให้งานล้มเหลว เป็นต้น

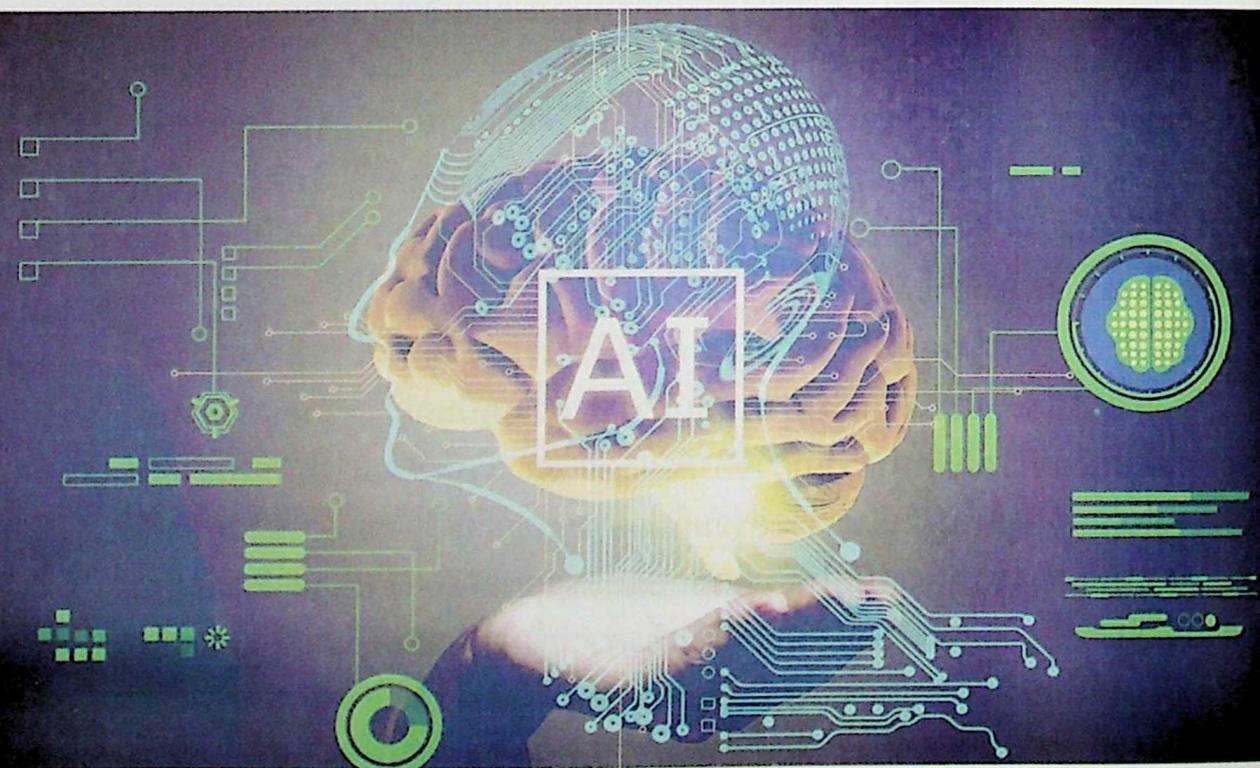
“รู้กาล” คือ รู้คุณค่าของเวลา มีหลักการบริหารเวลาที่ดี ควรทำอะไรในช่วงเวลาใดจึงจะเกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การกิน การนอน การทำงาน และการออกกำลังกายตามห้วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อการมีสุขภาพ แข็งแรงสมบูรณ์ทั้งกายใจ มีการกำหนดแบบแผนที่ชัดเจนและพยายามปฏิบัติ ให้ได้อย่างสม่ำเสมอ

“รู้ชุมชน” หมายถึง คนแต่ละหมู่เหล่ามักมีลักษณะเฉพาะที่ผิดแผก กันไปจากกลุ่มอื่น ๆ มากบ้างน้อยบ้าง โดยเฉพาะในเรื่องวัฒนธรรม ประเพณี และความเชื่อถือศรัทธาในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งมักมีอิทธิพลมาจากเชื้อชาติและศาสนา ที่ต่างนับถือสืบทอดกันมาอย่างยาวนาน ผู้นำที่ดีจำเป็นต้องรู้และเข้าใจคนที่อยู่ใน ความปกครองดูแลของตนในเรื่องดังกล่าว เพื่อให้สามารถปฏิบัติต่อพวกเขา อย่างถูกต้องเหมาะสม

“รู้บุคคล” หมายถึง ความเข้าใจอย่างชัดเจนในลักษณะนิสัย ใจคอ ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ความเป็นอยู่ และปัญหาส่วนตัว เป็นต้น ของแต่ละคนที่เราเกี่ยวข้องกับ โดยเฉพาะผู้ที่ทำงานร่วมกันในองค์กร เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืน มีความเข้าใจอันดีต่อกัน มอบหมายงานที่เขาถนัดให้รับผิดชอบและช่วยปลดเปลื้องปัญหาที่แต่ละคน มีอยู่เท่าที่สามารถทำได้ อันจะนำมาซึ่งความรักใคร่กลมเกลียวกันและความ เข้มแข็งของทีม รวมทั้งความสำเร็จขององค์กรด้วย

ทั้ง ๙ ประการ ที่กล่าวมานี้ นับเป็นคุณสมบัติพื้นฐานที่ผู้นำทุกยุค ฟังมี แต่ในยุค ๔.๐ มีความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมายอย่างรวดเร็ว แบบพลิกผันทีเดียว อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากวิวัฒนาการด้านสื่อสารโทรคมนาคม

และคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีความก้าวหน้าในอัตราสูงอย่างไม่หยุดยั้ง และได้มาเชื่อมต่อกันอย่างลงตัวในลักษณะของ Cyber Physical System มี Digital Technology และ Internet เป็นองค์ประกอบพื้นฐาน สร้างนวัตกรรมหลากหลายรูปแบบ ขึ้นทำงานแทนคน เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI : Artificial Intelligence) อินเทอร์เน็ตแห่งสรรพสิ่ง (IoT : Internet of Things) Drone และยานไร้คนขับต่าง ๆ การพิมพ์สามมิติ (3D-Printing) และเทคโนโลยีด้านการเงิน (Fin Tech : Financial Technology) ส่งผลกระทบทั้งด้านบวกและลบเป็นวงกว้าง ต่อการดำเนินชีวิตของคนเราในปัจจุบันและอนาคต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการบริหารองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน การประกอบสัมมาอาชีพต่าง ๆ รวมทั้งการดำเนินชีวิตโดยทั่วไป จำเป็นที่ทุกคนต้องตระหนักรู้ ติดตามให้ทันความแปรเปลี่ยนที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลัน เพื่อศึกษาวิเคราะห์ให้เห็นชัดถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองและส่วนรวม นำมาพิจารณากำหนดแนวทางตั้งรับ ปรับวิธีคิดและการประพฤติปฏิบัติต่าง ๆ ให้เป็นไปในทางที่สอดคล้องกับความเป็นไปในยุค ๔.๐ นี้

ที่มา : <https://www.transtimenews.co/3325/>

คำว่า ยุค ๔.๐ ในที่นี้ หมายถึง ยุคของการปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๔ ซึ่งเริ่มในราวยี่สิบกว่าปีที่ผ่านมา การเชื่อมต่อกันเป็น Cyber Physical System ระหว่างเทคโนโลยีด้านการสื่อสารและคอมพิวเตอร์ ทำให้มนุษย์สามารถติดต่อกันได้ทุกที่ทุกเวลาแทบจะไม่มีข้อจำกัด ในสารพัดรูปแบบของสารที่รับ-ส่งถึงกัน ทั้งเสียง ข้อความ ภาพนิ่งและภาพยนตร์ ด้วยอัตราความเร็วที่สูงมากอย่างไม่น่าเชื่อ โดยผ่าน Smart Phone ที่มีขนาดเพียงอุ้งมือเรา การค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ทั่วโลกก็สามารถทำได้ทำนองเดียวกัน

ความเปลี่ยนแปลงเช่นนี้มีส่วนหล่อหลอมนิสัยใจคอและพฤติกรรมของคนที่เกิดในยุค ๔.๐ (ราว พ.ศ.๒๕๔๐ เป็นต้นมา) หรือที่เรียกว่า Gen Z มีความผิดแผกจากคนรุ่นก่อน ๆ (Gen X และ Gen Y) อย่างมีนัยสำคัญ เช่น มีความอดทนต่ำในการคิดและทำเรื่องที่ตนไม่สนใจ ใช้ความพอใจเป็นเกณฑ์ตัดสินในการเลือกวิถีชีวิตตน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการศึกษาหาความรู้ และการประกอบอาชีพ ไม่ให้คุณค่ากับปริญญาบัตรและความนิยมยกย่องจากคนในสังคมมากเช่นในอดีต พอใจที่จะทำงานอิสระมากกว่าการเป็นมนุษย์เงินเดือน พร้อมทั้งจะเปลี่ยนอาชีพเมื่อรู้สึกว่ามีใจ คน Gen Z จำนวนไม่น้อยเลือกที่จะทำหลายอาชีพในเวลาเดียวกัน ซึ่งมีทั้งผู้ที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงตั้งแต่อายุน้อย และพวกที่ค้นหาทางใหม่แบบลองถูกลองผิดไปเรื่อย ๆ ในด้านการสร้างครอบครัวนั้น คน Gen Z รวมทั้ง Gen Y (เกิดระหว่างราว พ.ศ. ๒๕๒๑ - ๒๕๓๙) ช่วงปลาย ๆ ไม่จริงจังเรื่องการมีคู่ครองเมื่อถึงวัยอันควร ไม่กังวลใจนักถ้าจะต้องครองโสดไปตลอดชีวิต การแต่งงานมิใช่เรื่องสำคัญมากสำหรับพวกเขา พอใจที่จะอยู่กินกันโดยไม่ต้องมีพิธีทองอะไรก็มีอยู่ไม่น้อย แม้มีคู่ครองแล้วก็เลือกที่จะไม่มีบุตรกันเป็นจำนวนมาก

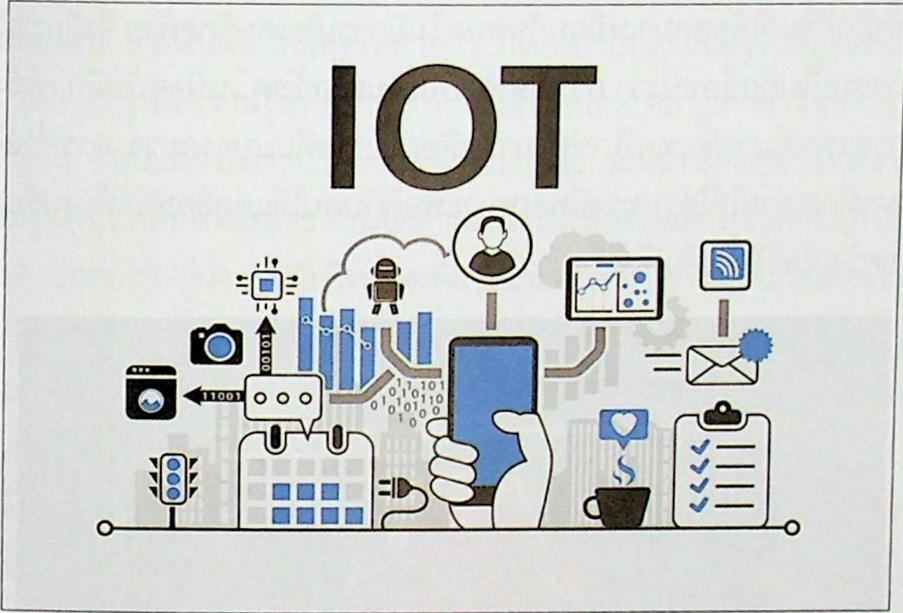
พฤติกรรมของคนในยุค ๔.๐ ที่เปลี่ยนแปลงไปดังที่ยกตัวอย่างข้างต้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้นำและผู้บริหารองค์กรต่าง ๆ ต้องตระหนักรู้อย่างละเอียดชัดเจน นำมาปรับพื้นฐานความคิดและจิตใจ (Mind Set) ของตน ให้สอดคล้องกับนิสัยใจคอของคนในยุคปัจจุบันและอนาคต ด้วยการเปิดใจกว้างยอมรับความแตกต่างให้ได้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถปกครองดูแลและใช้งานพวกเขาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูง รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพด้านต่าง ๆ ให้แก่เขาในแนวทางที่ถูกต้องด้วย

เรื่องที่เราควรรู้เกี่ยวกับนิสัยใจคอของคนยุค ๔.๐ นี้ อีกประการหนึ่งก็คือ พวกเขามีความผูกพัน (Engagement) และความภักดี (Loyalty) ต่อบริษัท ไม่มากเท่ากับคนรุ่นก่อน ๆ นับเป็นปัญหาสำคัญขององค์กรภาครัฐ ที่พยายามสรรหาและรักษาคนเก่งคนดีไว้ในระบบราชการ ซึ่งกำลังพัฒนาให้มีความทันสมัย นำเทคโนโลยียุค ๔.๐ เข้ามาใช้ในการบริหารงานมากขึ้นทุกขณะ หากผู้มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) มีความเข้าใจไม่ดีพอในเรื่องดังกล่าว คงยากที่จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ เมื่อไม่สามารถสรรหาและรักษาคนดีคนเก่งไว้ได้มากเท่าที่ควร การพัฒนาด้านองค์ความรู้และระบบการบริหารจัดการต่าง ๆ ภายในองค์กรด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ก็ย่อมต้อยค่าลง มีความสูญเปล่าเกิดขึ้นอย่างน่าเสียดายยิ่ง

เกี่ยวกับนวัตกรรมยุค ๔.๐ ที่ได้กล่าวถึงในตอนต้น นับเป็นเรื่องที่ผู้นำยุคใหม่ควรมีความรู้พอประมาณด้วยเช่นกัน ไม่จำเป็นต้องลึกซึ้งทางเทคนิคมากมายนัก นอกจากผู้ที่มีพื้นฐานเพียงพออยู่ก่อน รู้เพียงหลักการของระบบ และลักษณะการใช้ประโยชน์จากสิ่งเหล่านั้นในภาพกว้างก็น่าจะเพียงพอแล้ว หากต้องการความรู้ในเชิงลึกก็สามารถศึกษาค้นคว้าและไต่ถามผู้ที่มีความรอบรู้ในแต่ละเรื่องได้ จึงใคร่ขอขยายความโดยสังเขปในผลผลิตจากเทคโนโลยียุค ๔.๐ บางส่วน ดังต่อไปนี้

AI หรือปัญญาประดิษฐ์ ได้รับการพัฒนาต่อยอดมาจาก หุ่นยนต์ (Robot) ซึ่งในอดีตถูกใช้ในโรงงาน เพื่อทำหน้าที่แทนคนในเรื่องที่มีลักษณะไม่ซับซ้อนมากนัก แต่มีการทำซ้ำ ๆ ให้เกิดผลผลิตจำนวนมากในเวลาสั้น ๆ หากใช้แรงงานคนตามปกติก็จะทำได้ช้ากว่าและมีโอกาสผิดพลาดสูง จึงใช้ระบบอัตโนมัติในรูปของหุ่นยนต์เข้าทำหน้าที่แทน แต่ปัญญาประดิษฐ์หรือ AI ในปัจจุบันมีรูปแบบที่ผิดแผกไปมาก รวมทั้งประโยชน์ทางการใช้งานที่หลากหลายด้วย เช่น การเป็นพนักงานต้อนรับตามสถานบริการบางประเภท การเป็นผู้ประกาศข่าวงานด้านการแพทย์ ทั้งการดูแลผู้ป่วยในบางลักษณะและการผ่าตัด แม้กระทั่งการแข่งขันหมากรุกหมากล้อมกับผู้เล่นระดับแชมป์โลก ก็สามารถเอาชนะอย่างเด็ดขาดมาแล้ว ทั้งนี้เพราะ AI ในปัจจุบันได้รับการป้อนข้อมูลและโปรแกรมในการคิดอย่างละเอียด จึงมีความสามารถสูงกว่าคนเก่งเพียงคนเดียว ซึ่งมีวิธีคิดที่ไม่ว่างขวางลึกซึ้งเท่า AI

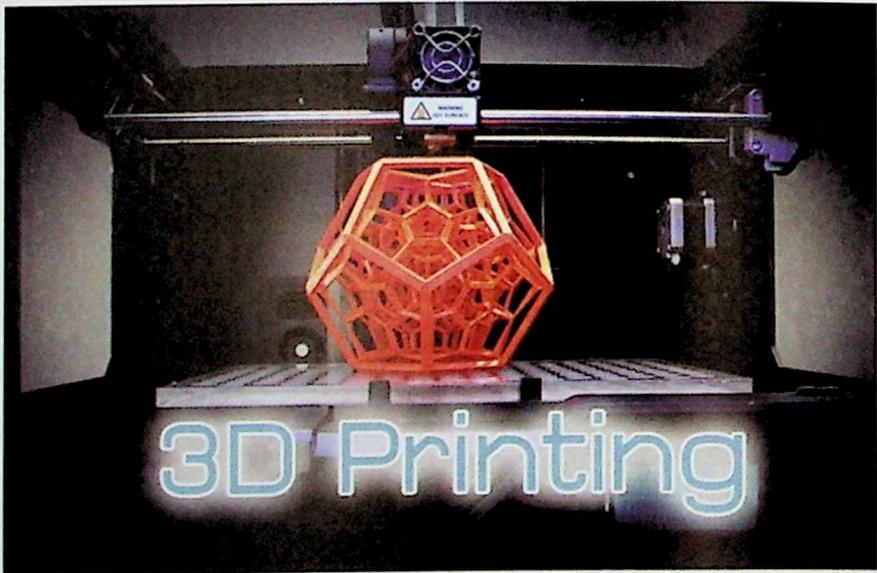
IoT หรืออินเทอร์เน็ตแห่งสรรพสิ่ง คือตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนของความเป็น Cyber Physical System คือการใช้สัญญาณดิจิทัลผ่านระบบคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ไปบังคับควบคุมระบบหรืออุปกรณ์อื่นให้ทำงานตามที่ต้องการ เช่น การเปิดปิดระบบปรับอากาศหรือไฟฟ้าแสงสว่างภายในบ้านในระยะไกล โดยใช้การควบคุมด้วย Smart Phone และการควบคุม Drone รวมทั้งยานไร้คนขับอื่น ๆ ผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

ที่มา : <https://www.allmobilerobotics.com/category/9/internet-of-things-iot>

Drone ในอดีตย้อนหลังไปไม่นานนัก มีการใช้งานในวงแคบกว่าปัจจุบัน ส่วนใหญ่ใช้ในการถ่ายภาพมุมสูงเพื่อเสริมงานด้านสื่อสารมวลชนและการสอดแนมทางทหาร แต่ทุกวันนี้ Drone มีบทบาทกว้างขวางขึ้นมาก เช่น ใช้ในการติดตามคนร้าย ช่วยเหลืองานดับไฟป่า ส่งคนและของในลักษณะของแท็กซี่อากาศ รวมทั้งการก่อวินาศกรรม ดังที่เกิดขึ้นในปีที่ผ่านมา การทิ้งระเบิดทำลายโรงกลั่นน้ำมันขนาดใหญ่ของประเทศซาอุดีอาระเบียและการสังหารนายพล Kasem Sulaimani ผู้บัญชาการกองกำลังคุดส์ (Quds Force) แห่งกองกำลังพิทักษ์การปฏิวัติอิสลามของอิหร่านก็ใช้ Drone เป็นอาวุธ สามารถบินหลบหลีกการตรวจจับของระบบการป้องกันภัยทางอากาศที่ทันสมัยเข้าทำลายเป้าหมายได้อย่างน่าอัศจรรย์ทีเดียว

3D-Printing หรือการพิมพ์สามมิติ คือการใช้ Computer Graphic ออกแบบรูปทรงที่ต้องการ อาจเป็นชิ้นส่วนเล็ก ๆ ของอัญมณี หรือส่วนประกอบงานก่อสร้างขนาดใหญ่ก็ได้ แล้วส่งสัญญาณภาพผ่านอินเทอร์เน็ตไปควบคุมระบบการผลิต ซึ่งมีการเตรียมวัสดุที่ต้องการใช้ล่วงหน้าไว้แล้ว เมื่อสั่งเริ่มการผลิต ทุกอย่างก็ดำเนินไปตามโปรแกรมที่กำหนด วัสดุแต่ละชนิดจะถูกเติมจนเต็มตามแบบที่เขียนไว้ในคอมพิวเตอร์ ผลผลิตที่ได้มีความสมบูรณ์ทุกส่วนผลิตซ้ำอีกกี่ชิ้นก็ได้ออกมาเหมือนกันหมด ไม่มีการเสียหายวัสดุด้วย จึงมีการเรียกนวัตกรรมนี้ในอีกชื่อหนึ่งว่า การพิมพ์แบบเติมเนื้อวัสดุ ในปัจจุบันมีการใช้งานทางการแพทย์มากขึ้นทุกที เช่น การผลิตอวัยวะเทียมบางอย่าง การทำเฟืองและขาเทียม ช่วยให้รูปทรงที่พอเหมาะพอดีกับคนไข้แต่ละคน ไม่ต้องปรับแต่งหลายครั้งเช่นวิธีดั้งเดิมที่ใช้กันมา

ที่มา : <https://www.smile-digital.com/blog/3d-printing/>

Financial Technology หรือ Fin Tech คืออีกนวัตกรรมหนึ่งซึ่งคนทั่วไปในปัจจุบันคุ้นเคยกันดี ธุรกิจทางการเงินหลายประเภทสามารถทำผ่าน Smart Phone ได้ เช่น การโอนเงินและการชำระค่าบริการต่าง ๆ ไม่จำเป็นต้องไปพบพนักงานที่สถาบันการเงินเช่นแต่ก่อน

อีกประการหนึ่งที่ผู้นำยุค ๔.๐ ควรรู้จักคือ ลักษณะของปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต มีความผิดแผกแตกต่างไปจากสภาพเดิม ๆ มาก กล่าวคือ มีความผันผวน (Volatility) ความไม่แน่นอน (Uncertainty) ความซับซ้อน (Complexity) และความคลุมเครือกำกวม (Ambiguity) สูงกว่าที่เคยเป็นมา มีผู้สรุปเป็นคำย่อว่า VUCA เป็นผลให้การวิเคราะห์/สังเคราะห์ปัญหาเพื่อหาหนทางแก้ไขที่ดีที่สุดไม่อาจใช้หลักคิดหรือทฤษฎีเดิม ๆ ให้ได้ผลดีเช่นแต่ก่อน จำเป็นต้องใช้สหวิทยาการ (Multi Disiplinary) เป็นเครื่องมือ กล่าวคือ ใช้ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในหลากหลายสาขาวิชา ร่วมกันแก้ปัญหา จำเป็นต้องมีการปรึกษาหารือกันมากขึ้น ระหว่างผู้ที่อยู่ต่างสายงานกัน ความรู้แคบแต่ลึกซึ่งเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งไม่เพียงพอสำหรับการแก้ปัญหา VUCA อีกต่อไป ผู้นำและผู้บริหารองค์กรในระดับต่าง ๆ จำเป็นต้องตระหนักรู้ในความจริงเช่นนี้ ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคนในองค์กร ไม่ว่าจะอยู่ฝ่ายหรือแผนกใดก็ตามมีความสำคัญยิ่ง ช่วยให้การประสานงานหรือร่วมกันแก้ปัญหาของส่วนรวมมีความราบรื่น เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาที่มีลักษณะ VUCA ให้ได้ผลดี สภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum: WEF) ได้สรุปความสามารถที่จำเป็นสำหรับคนในยุค ๔.๐ ไว้ ๑๐ ประการ เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังต่อไปนี้

- ๑) การแก้ปัญหาซับซ้อน (Complex Problem Solving)
- ๒) การคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ (Critical Thinking)
- ๓) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)
- ๔) การบริหารจัดการคน (People Management)
- ๕) ความร่วมมือกับผู้อื่น (Coordination with Others)
- ๖) ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence)
- ๗) การประเมินและตัดสินใจ (Judgment and Decision Making)
- ๘) การมีจิตมุ่งบริการ (Service Orientation)
- ๙) การเจรจาต่อรอง (Negotiation)
- ๑๐) การวิเคราะห์อย่างยืดหยุ่น (Cognitive Flexibility)

โดยภาพรวมแล้วอาจกล่าวได้ว่า คุณสมบัติสำคัญที่ผู้นำยุค ๔.๐ พึ่งมีได้แก่ การมีคุณลักษณะพื้นฐานทั้ง ๙ ประการ ดังที่กล่าวไว้ในตอนต้น ความรู้ความเข้าใจในนิสัยใจคอและพฤติกรรมของคน Gen Y และ Gen Z ตระหนักรู้ในความเปลี่ยนแปลงแบบพลิกผันและการเกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลาจาก Digital Technology และ Internet ด้วยการศึกษาดูตามอย่างผู้ไม่รู้ไม่เรียนตลอดชีวิต (Life Long Learning) รวมทั้งการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถที่จำเป็นสำหรับคนยุค ๔.๐ ปรับเปลี่ยน Mind Set ลดการใช้อำนาจแบบควบคุมสั่งการตามลำดับชั้น เป็นการสร้างเครือข่ายการประสานงานและความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในองค์กร เน้นการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึงของคนทุกระดับ เพื่อแก้ปัญหาที่มีลักษณะ VUCA คือ มีความผันผวน (Volatility) ไม่แน่นอน (Uncertainty) ซับซ้อน (Complexity) และคลุมเครือกำกวม (Ambiguity) หากทำได้ครบถ้วนเช่นที่กล่าวแม้จะไม่สมบูรณ์ในทุกส่วน ย่อมมั่นใจได้ในความมีภาวะผู้นำที่เข้มแข็ง เป็นที่ศรัทธาเชื่อถือของผู้ร่วมงานในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นคนยุคใดก็ตาม

ที่มา : <https://www.softbankthai.com/Article/Detail/17096>

